

4.6.2021

ÁLLÁSFOGLALÁSI INDÍTVÁNY

benyújtva a Tanács és a Bizottság nyilatkozatait követően

az eljárási szabályzat 132. cikkének (2) bekezdése alapján

a jogállamiság helyzetéről az Európai Unióban és a feltételrendszerről szóló
(EU, Euratom) 2020/2092 rendelet alkalmazásáról
(2021/2711(RSP))

Petri Sarvamaa, Monika Hohlmeier, Jeroen Lenaers

a PPE képviselőcsoport nevében

Eider Gardiazabal Rubial, Birgit Sippel, Isabel García Muñoz

az S&D képviselőcsoport nevében

Katalin Cseh, Moritz Körner

a Renew képviselőcsoport nevében

Daniel Freund, Alexandra Geese, Terry Reintke, Gwendoline

Delbos-Corfield, Sergey Lagodinsky, Tineke Strik, Saskia Bricmont,

Sylvia Spurek, Damian Boeselager, Alice Kuhnke, Diana Riba i Giner,

Heidi Hautala, Niklas Nienaa, Hannah Neumann, Rosa D'Amato, Sven

Giegold, Rasmus Andresen, Ernest Urtasun, Eleonora Evi

a Verts/ALE képviselőcsoport nevében

Younous Omarjee

a The Left képviselőcsoport nevében

Az Európai Parlament állásfoglalása a jogállamiság helyzetéről az Európai Unióban és a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszerről szóló (EU, Euratom) 2020/2092 rendelet alkalmazásáról (2021/2711(RSP))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 2. cikkére, 3. cikkének (1) bekezdésére, 4. cikkének (3) bekezdésére, 6., 7., 13. cikkére, 14. cikkének (1) bekezdésére, 16. cikkének (1) bekezdésére, 17. cikkének (1) bekezdésére, 17. cikkének (3) bekezdésére, 17. cikkének (8) bekezdésére, 19. cikke (1) bekezdésének második albekezdésére és 49. cikkére, valamint az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 265., 310., 317. és 319. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára,
- tekintettel az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszerről szóló, 2020. december 16-i (EU, Euratom) 2020/2092 európai parlamenti és tanácsi rendeletre¹ (a továbbiakban: a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszerről szóló rendelet),
- tekintettel a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszer alkalmazásáról szóló (EU, Euratom) 2020/2092 rendeletről szóló, 2021. március 25-i állásfoglalására², valamint a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről, az intézményközi megállapodásról, az Európai Unió Helyreállítási Eszközéről és a jogállamiságról szóló rendeletről szóló, 2020. december 17-i állásfoglalására³,
- tekintettel a Bizottság 2020. szeptember 30-i, 2020. évi jogállamisági jelentésére (COM(2020)0580),
- tekintettel az Európai Tanács 2020. július 21-én és 2020. december 11-én elfogadott következtetéseire,
- tekintettel az Európai Unió Bíróságának (EUB) ítélkezési gyakorlatára,
- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés 7. cikke (1) bekezdésének megfelelően az Unió alapértékeinek Magyarország általi súlyos megsértése egyértelmű veszélyének megállapítására a Tanácsot felszólító javaslatról szóló, 2018. szeptember 12-i állásfoglalására⁴,
- tekintettel az Európai Unió Bíróságának a C-650/18. sz. ügyben hozott, 2021. június 3-i határozatára, amely elutasította Magyarországnak az Európai Unió alapját képező

---

¹ HL L 433. I, 2020.12.22., 1. o.

² Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0103.

³ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0360.

⁴ HL C 433., 2019.12.23., 66. o.

értékek valamely tagállam általi súlyos megsértése egyértelmű veszélyének megállapítására irányuló eljárást megindító, 2018. szeptember 12-i parlamenti állásfoglalás elleni keresetét⁵,

- tekintettel a Bizottság 2017. december 20-i, az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdése alapján a lengyelországi jogállamiságról szóló, indokolással ellátott javaslatára: a jogállamiság Lengyel Köztársaság általi súlyos megsértése egyértelmű veszélyének megállapításáról szóló tanácsi határozatra irányuló javaslat (COM(2017)0835),
  - tekintettel a lengyelországi helyzetre vonatkozóan az EUSZ 7. cikke (1) bekezdésének alkalmazásáról szóló bizottsági határozatról szóló, 2018. március 1-i állásfoglalására⁶,
  - tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel az Európai Unió az EUSZ 2. cikkében rögzített értékeken, vagyis az emberi méltóság tiszteletben tartása, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság, valamint az emberi jogok – ideértve a kisebbségekhez tartozó személyek jogait – tiszteletben tartásának értékein alapul;
- B. mivel annak egyértelmű veszélye, hogy egy tagállam súlyosan megsérti az EUSZ 2. cikkében rögzített értékeket, nem csupán azt a tagállamot érinti, amelyben a veszély bekövetkezik, hanem kihat a többi tagállamra, a tagállamok egymás iránti kölcsönös bizalmára, magára az Unió jellegére és az uniós polgárok uniós jog szerinti alapvető jogaira is;
- C. mivel a Bizottság és a Parlament az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdése szerinti eljárás megindítását indítványozta Lengyelországgal és Magyarországgal kapcsolatban, miután megállapítást nyert, hogy fennáll az egyértelmű veszélye annak, hogy súlyosan sérülnek az Unió alapértékei; mivel a Tanács az Általános Ügyek Tanácsa keretében eddig három meghallgatást tartott Lengyelországról, kettőt pedig Magyarországról;
- D. mivel a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszerről szóló rendelet 2021. január 1-jén lépett hatályba és azóta alkalmazandó;
- E. mivel a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszerről szóló rendelet alkalmazhatósága, célja és hatálya a rendeletben egyértelműen meghatározásra került, és az EUSZ 17. cikkének (1) bekezdésével összhangban a Bizottság „biztosítja a Szerződések és az intézmények által azok alapján elfogadott intézkedések alkalmazását”;
- F. mivel a jogállamiság feltételrendszeréről szóló rendelet alkalmazása nem függhet iránymutatások elfogadásától, és mivel semmilyen iránymutatás nem áthatja alá a társjogalkotók szándékát;
- G. mivel az EUMSZ 234. cikkével összhangban az Európai Parlament jogosult arra, hogy a

---

⁵ 2021. június 3-i ítélet, Magyarország kontra Parlament, C-650/18, ECLI:EU:C:2021:426.

⁶ HL C 129., 2019.4.5., 13. o.

Bizottság elleni bizalmatlansági indítványról szavazzon;

- H. mivel a Bizottság „teljes mértékben független”, tagjai pedig „nem kérhetnek és nem fogadhatnak el utasítást semmilyen kormánytól” (az EUSZ 17. cikkének (3) bekezdése, az EUMSZ 245. cikke), továbbá „az Európai Parlamentnek tartozik felelősséggel” (az EUSZ 17. cikkének (8) bekezdése), valamint „gondoskodik a Szerződések, valamint az intézmények által a Szerződések alapján elfogadott intézkedések alkalmazásáról” (az EUSZ 17. cikkének (1) bekezdése);
- I. mivel kizárólag az Európai Unió Bírósága semmisítheti meg a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszerről szóló rendeletet vagy annak bármely részét, és mivel az EUMSZ 278. cikke értelmében az Európai Unió Bíróságához benyújtott kereseteknek nincs halasztó hatálya;
- J. mivel az Unió pénzügyi érdekeit az uniós szerződésekben foglalt általános elvekkel, különösen az EUSZ 2. cikkében meghatározott értékekkel, valamint az EUMSZ 317. cikkében és az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról szóló, 2018. július 18-i (EU, Euratom) 2018/1046 rendeletben⁷ (a továbbiakban: a költségvetési rendelet) foglalt hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvével összhangban meg kell védeni;
1. megismétli álláspontját a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszerről szóló rendelettel kapcsolatban, amely 2021. január 1-jén lépett hatályba és teljes egészében közvetlenül alkalmazandó az Európai Unióban és valamennyi tagállamában az uniós költségvetés valamennyi pénzeszköze tekintetében, beleértve az azóta az Európai Helyreállítási Eszközön keresztül elkülönített forrásokat is;
  2. felhívja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy végre ismerjék el, hogy sürgősen cselekedni kell az EUSZ 2. cikkében foglalt értékek védelme érdekében, és ismerjék el, hogy a tagállamok nem módosíthatják jogszabályaikat – beleértve az alkotmányos rendelkezéseket is – oly módon, hogy az ezen értékek védelmének csökkenését eredményezze; úgy véli, hogy aláassa az intézmények közötti jóhiszemű és kölcsönös együttműködést, ha a Parlament aggályait nem osztják meg és nem veszik figyelembe teljes mértékben; emlékeztet arra, hogy a Parlamentnek jogában áll szavazni a Bizottság bizalmatlansági indítványáról, és lehetősége van reagálni a Tanács együttműködésének hiányára; felkéri a többi intézményt, hogy működjenek együtt ahelyett, hogy akadályoznák a jelenlegi válság megoldására irányuló erőfeszítéseket;
  3. emlékeztet arra, hogy a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszerről szóló rendelet 5. cikke szerint „a Bizottság ellenőrzi, hogy az alkalmazandó jogot betartották-e, és szükség esetén minden megfelelő intézkedést megtesz az uniós költségvetés védelme érdekében”; úgy véli, hogy a jogállamiság elveinek tiszteletben tartásával kapcsolatban egyes tagállamokban fennálló helyzet indokoltá teszi a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszerről szóló rendelet azonnali alkalmazását;
  4. felhívja a Bizottságot, hogy gyorsan reagáljon a jogállamiság elveinek egyes tagállamokban tapasztalható súlyos megsértésére, amelyek komoly veszélyt jelentenek

---

⁷ HL L 193., 2018.7.30., 1. o.

az uniós források tisztességes, jogi és pártatlan elosztása tekintetében, különösen a megosztott irányítás keretében, és végezzen alapos elemzést arról, hogy indokolatlan késedelem nélkül meg kell-e indítani a jogállamisági feltételrendszerről szóló rendeletben előirányzott eljárást; ismételten felhívja a Bizottságot, hogy haladéktalanul tegyen eleget a rendelet szerinti kötelezettségeinek, hogy megfelelően tájékoztassa a Parlamentet az érintett tagállamoknak küldött írásbeli értesítésekről, ismertetve a jogállamiság megsértésének ténybeli elemeit és konkrét indokait, illetve a folyamatban lévő vizsgálatokat; megjegyzi, hogy a Parlament a mai napig nem kapott ilyen tájékoztatást értesítésről;

5. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy egyre több jel utal arra és egyre inkább fennáll a veszélye annak, hogy egyes tagállamok visszaélnek az uniós költségvetéssel, hogy annak felhasználásával rombolják a jogállamiságot; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Tanács képtelen érdemi előrelépést tenni az uniós értékek érvényesítése terén a 7. cikk szerinti folyamatban lévő, a Lengyelországban és Magyarországon a közös európai értékeket fenyegető veszélyekre válaszul indított eljárásokban; rámutat, hogy továbbra is alássa a közös európai értékek integritását, a kölcsönös bizalmat és az Unió egészének hitelességét az, hogy a Tanács nem alkalmazza hatékonyan az EUSZ 7. cikkét; sürgeti a soron következő elnökségeket, hogy rendszeresen szervezzenek meghallgatásokat; javasolja, hogy a Tanács a meghallgatások nyomán követéseként az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően intézzon konkrét ajánlásokat az érintett tagállamokhoz, és tűzzön ki határidőket ezen ajánlások végrehajtására;
6. hangsúlyozza, hogy az Európai Parlament számos állásfoglalása és jelentése, valamint az Európai Unió Bírósága számos kötelezettségszegési eljárása és határozata ellenére a jogállamiság helyzete tovább romlik az Európai Unióban;
7. felhívja a Bizottságot, hogy használja fel az összes rendelkezésre álló eszközt – többek között a rendeletet – arra is, hogy az Unióban mindenütt kezelje a demokrácia és az alapvető jogok tartós megsértését, ideértve a tömegtájékoztatás szabadsága és az újságírók, a migránsok, a nők jogai, az LMBTIQ-személyek jogai, az egyesülési és a gyülekezési szabadság elleni támadásokat is; üdvözli az Európai Bíróság nagytanácsának határozatát, amelyben elutasítja Magyarországnak a Parlament 2018. szeptember 12-i, a 7. cikk szerinti eljárást megindító állásfoglalása elleni keresetét; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottság képtelen megfelelően reagálni a Parlament által a demokráciával, a jogállamisággal és az alapvető jogokkal kapcsolatban több tagállamban fennálló helyzetre vonatkozóan kifejezésre juttatott számos aggályra; felhívja a Bizottságot, hogy használja fel a rendelkezésére álló valamennyi eszközt, beleértve az EUSZ 7. cikkét, a jogállamisági keretet és az EUSZ 19. cikkének (1) bekezdése szerinti kötelezettségszegési eljárásokat, valamint további eszközöket, például gyorsított eljárásokat, az Európai Unió Bírósága előtti ideiglenes intézkedés iránti kérelmeket és a Bíróság ítéletei végrehajtásának elmulasztásával kapcsolatos intézkedéseket; kéri a Bizottságot, hogy kifejezetten indokolja meg, ha úgy dönt, hogy nem alkalmazza a Parlament által ajánlott eszközöket;
8. kiemeli az uniós intézmények, a tagállamok, az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) és az Európai Ügyészség (EPPO) közti együttműködés támogatásának és megerősítésének jelentőségét; üdvözli, hogy az Európai Ügyészség (EPPO) 2021. június

1-jén megkezdte működését;

9. hangsúlyozza, hogy a jogállamiságról szóló éves jelentés a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszerrel szembeni rendeletet kiegészítő, különálló eszköz; felhívja a Bizottságot, hogy használja fel az éves jelentés megállapításait a rendelet alkalmazásában végzett értékelés során; kéri a Bizottságot, hogy a jogállamiságról szóló éves jelentésébe foglaljon bele egy külön szakaszt, amely elemzi azokat az eseteket, amikor a jogállamiság elveinek egy adott tagállamban történő megsértése kellően közvetlen módon érintheti vagy súlyosan veszélyeztetheti az uniós költségvetés hatékony és eredményes pénzgazdálkodását;
10. csalódottan állapítja meg, hogy a Bizottság a rendelet hatálybalépése óta nem küldött írásbeli értesítést a tagállamoknak, annak ellenére, hogy számos aggály merült fel a jogállamiságnak a Bizottság 2020. évi jogállamisági jelentésében azonosított megsértései, valamint a 7. cikk szerinti két folyamatban lévő eljárás miatt, amelyek hatással vannak az uniós költségvetés hatékony és eredményes pénzgazdálkodására, és továbbra is megoldatlanok a tagállamok részéről; megjegyzi, hogy a rendelet 5. cikkének (1) bekezdése és 6. cikke szerinti intézkedések hiánya azt jelenti, hogy a Bizottság megtagadja a rendelet szerinti kötelezettségeinek teljesítését;
11. emlékeztet arra, hogy az (EU, Euratom) 2020/2092 rendelet alkalmazásáról szóló, 2021. március 25-i állásfoglalásában a Parlament konkrét határidőt tűzött ki a Bizottság számára, és csalódottan állapítja meg, hogy a Bizottság e határidőn belül nem teljesítette kötelezettségeit; hangsúlyozza, hogy ez elegendő alapot jelent a Bizottság elleni jogi fellépéshez az EUMSZ 265. cikke értelmében;
12. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottság 2021. június 1-jéig nem reagált a Parlament kéréseire, és a jogállamiság uniós megsértésének legnyilvánvalóbb eseteiben nem aktiválta a jogállamiság feltételrendszeréről szóló rendeletben meghatározott eljárást; utasítja elnökét, hogy az EUMSZ 265. cikke alapján legkésőbb ezen állásfoglalás elfogadásától számított két héten belül hívja fel a Bizottságot, hogy tegyen eleget az e rendelet szerinti kötelezettségeinek; kijelenti, hogy a felkészülés érdekében a Parlamentnek időközben azonnal meg kell kezdenie az EUMSZ 265. cikke szerinti, a Bizottság elleni esetleges bírósági eljárásokhoz szükséges előkészületeket;
13. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Bizottságnak, a Tanácsnak és a tagállamoknak.